

EXPUNERE DE MOTIVE

I. Necesitatea inițiativei legislative

Abandonul de familie, în special sub forma neplății cu rea-credință a pensiei de întreținere, stabilită pe cale judecătorească sau notarială, reprezintă una dintre cele mai grave forme de violență economică, având un impact direct și profund asupra copiilor minori și asupra părintelui care îi îngrijește, de regulă mama.

Deși Codul penal incriminează această faptă, eficiența reală a protecției penale este serios diminuată prin condiționarea exercitării acțiunii penale de formularea unei plângeri prealabile într-un termen restrictiv, dificil de respectat în contextul relațiilor de familie.

II. Situația juridică actuală

Articolul 378 din Codul penal incriminează infracțiunea de abandon de familie, având ca scop protejarea relațiilor de familie și, în mod special, asigurarea îndeplinirii obligațiilor legale de întreținere față de copii și alte persoane aflate în imposibilitate de a se întreține singure.

Potrivit art. 378 alin. (3) din Codul penal, în forma actuală, acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Prin Decizia nr. 2/2020, Înalta Curte de Casație și Justiție a stabilit că termenul de 3 luni pentru formularea plângerii prealabile începe să curgă de la momentul în care persoana vătămată a cunoscut săvârșirea faptei, respectiv de la expirarea perioadei de 3 luni de neplată necesare consumării infracțiunii.

Această interpretare, corectă din punct de vedere juridic, generează însă în practică situații profund inechitabile, soldate cu soluții de clasare, deși obligația de întreținere continuă să nu fie executată.

III. Problemele identificate în practică

În numeroase cazuri:

- persoanele îndreptățite la întreținere acordă termene de grație din considerente familiale, iar voința exprimată nu reflectă întotdeauna interesul superior al copilului
- infracțiunea continuă, fără a fi epuizată;
- plângerea prealabilă este apreciată ca tardiv formulată;
- debitorii de rea-credință sunt exonerati de orice răspundere penală.

Această situație afectează grav interesul superior al copilului și conduce la lipsirea efectivă a victimelor de protecție penală. De asemenea, această conduită

afectează direct nivelul de trai al copilului, precum și stabilitatea financiară a părintelui care îi asigură acestuia îngrijirea zilnică.

IV. Dimensiunea socială și obligațiile statului

Neplata pensiei de întreținere nu reprezintă doar o problemă de natură privată, ci una de interes public major, care privează copilul de mijloacele necesare unei dezvoltări armonioase și constituie o formă de constrângere economică asupra părintelui care îl îngrijește.

România are obligația de a asigura mecanisme eficiente de combatere a violenței economice, inclusiv în conformitate cu Convenția de la Istanbul, ratificată de statul român.

V. Soluția legislativă propusă

Prezenta inițiativă legislativă propune eliminarea condiției plângerii prealabile pentru infracțiunea de abandon de familie, prin abrogarea art. 378 alin. (3) din Codul penal.

În acest mod, acțiunea penală se va pune în mișcare din oficiu, asigurând o protecție reală, efectivă și predictibilă a persoanelor îndreptățite la întreținere.

VI. Concluzie

Adoptarea acestei legi reprezintă un pas necesar pentru:

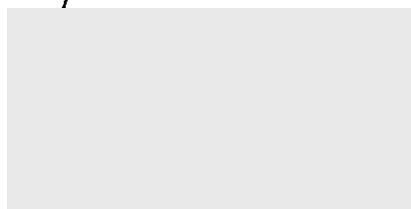
- protejarea interesului superior al copilului;
- combaterea fermă a violenței economice;
- responsabilizarea debitorilor obligației de întreținere;
- consolidarea încrederii cetățenilor în actul de justiție și al rolului statului

în protejarea drepturilor copilului și persoanelor vulnerabile.

Statul are obligația de a interveni atunci când drepturile copiilor sunt încălcate, adoptarea prezentei propuneri legislative fiind din acest considerent pe deplin justificată, oportună și necesară.

Inițiator,

Deputat PNL, Alina-Ștefania GORGHIU

Nr. crt.	Nume și prenume	Grup parlamentar	Semnătura
1.	Alina Stefania Gorghe	PNL	
2.	GEANINA PISTRU-POPA	PNL	
3.	CIOBANU ADRIAN VIRGIL	PNL	
4.	PIPLEA ADRIAN	PNL	
5.	Cotinescu Aurelian	PNL	
6.	Oprescu Octavian	PNL	
7.	Gal Calin	P.N.L.	
8.	MOȘ ARINA	PNL	
9.	GABRIEL ANDRONACHE	PNL	
10.	ROMAN FIORINO	PNL	
11.	Ciocan Crineta	PSD	
12.	Mircea Fechet	PNL	
13.	STANESCU VENTY	PNL	
14.	Crusoveanu Marian	PNL	
15.	Vela Ion Marcel	PNL	
16.	GEORGE FERBAN	PNL	
17.	NEACȘU ANDREEA-FIRUTA	PNL	
18.	Rusu Sebastian Mihail	PNL	
19.	Chelbăreanu Ionela	PSA	
20.	Sandru Dorinel	PSD	
21.	BOLYANNA HANGAN	USR	
22.	CȘEP EVA ANDREA	USMR	

[illegible]